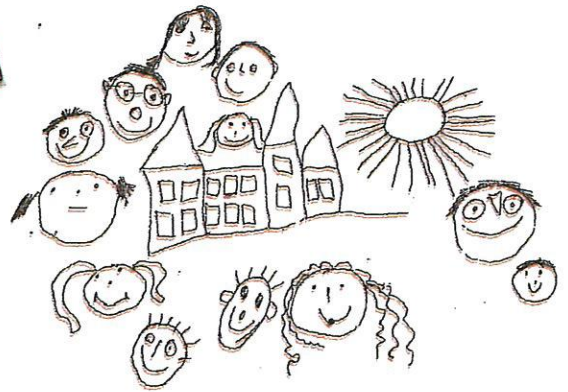

PASACINA

Nr.130 2016.gada JANVĀRĪ

CENA: DIVI PALDIES

www.pasacina.beverina.lv

„PASACIŅAS” ĪSZIŅAS ❄️❄️❄️

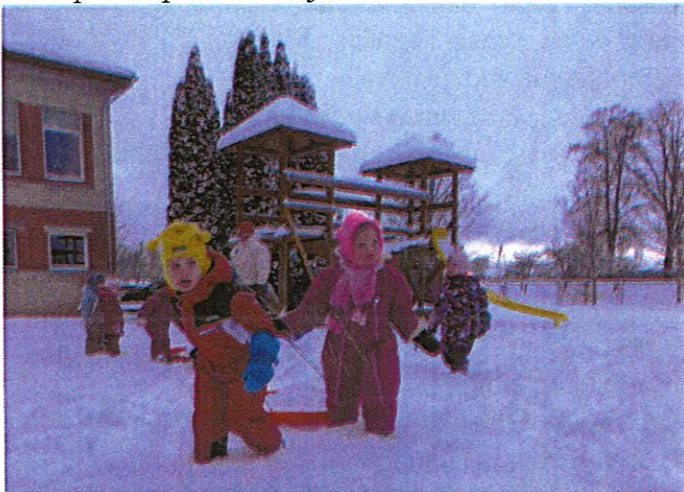
✓ Šā gada 17.janvārī pasaulē un daudzviet Latvijā ar dažādiem pasākumiem tika svinēta “Pasaules Sniega diena 2016”, lai dotu bērniem iespēju iepazīt un arī izmēģināt visdažādākās aktivitātes sniegā.

Pasaules sniega diena ir daļa no Starptautiskās Slēpošanas federācijas programmas „Vediet bērnus uz sniega”, kuras mērķis ir ļaut bērniem un arī viņu vecākiem izbaudīt prieku un radīt patīkamas atmiņas, ko dod ziemas sportiskās aktivitātes. Sniega dienas mērķis nav noskaidrot vai atlasīt nākamos čempionus, bet gan dot iespēju bērniem pārliecināties, ka aktivitātes uz sniega var kļūt par viņu ikdienu, kas sniedz pozitīvas emocijas un nodrošina veselīgu dzīvesveidu.

Arī Pasacēni aktīvi iesaistījās savās sniega spēlēs, jo šoziem ir sniegs, ko patiešām var izbaudīt. Kāds tas ir? Tas esot balts, tīrs, viegls, birstošs, lai pikotos. Neēdams, bet reizēm arī ēdams.

Ja neatminamos laikos ļaudis smilšu kalnus ar cepurēm sabēruši, tad šajos laikos Pasacēni savu sniega šļūcamkalniņu ar ragaviņām saveda. Ja Meteņos no kalna garākais brauciens vēstīja cik gari burkāni izaugs, cik maks būs biezs vai kāpostgalvas lielas, tad Sniega dienā – jo tālāks brauciens, jo lielāks prieks.

Un prieka patiešām bija daudz!

 Inetas teksts, Ivetas foto

„PASACIŅAS” ĪSZIŅAS ❄️❄️❄️

✓ 24.februārī PII “Pasaciņa” notiks klasiskās mūzikas KONCERTS! Šī būs tā diena, kad atkal ciemos sagaidīsim bijušos Pasacēnus, kuri čakli mācās mūzikas spēli mūzikas skolā.

Mēs klausīsimies solo dziedāšanu, klavieru skanējumu, vijoles spēli, kokles un trombona skaņas. Atceraties, līdzīgs koncerts notika arī pagājušā gada janvārī un ļoti mūs iepriecināja. Gada laikā muzikāli izauguši tie izpildītāji, kurus dzirdējām pērn. Būs arī tādi bērni, kuri nesen aizsākuši ciešāku draudzību ar mūziku.

Jaunie mūziķi jau ir uzrunāti, bet ja nu kāds ir aizmirsts, tad, lūdzu, pieteikties!

Uz tikšanos koncertā!

 Ieva, mūzikas skolotāja

✓ Tradicionālās kultūras apgūšanas un pārmantošanas programmas “Pulkā eimu, pulkā teku” 2016. gada tēma ir ZIRGS. Kāpēc? Tāpēc, ka mūsu senči cilvēka personību vērtēja pēc viņa mākas apieties ar zirgu. Senči kūmās ņēma to, „kam šķiras, kam vedas, kam neklupa kumeliņš”, jo tādām ”pats Dieviņš stāv klāt”. Viņi uzticēja zirgam savu dzīvību karā, ar zirgu līda līdumus, veda mājās līgavu, jāja uz mežu šūpuļa līksti cirst, bet, kad pienāca sēru brīdis - sirmiši, bērīši veda tēvus smilšu kalnā.

Uz šo brīnumaino dzīvnieku šogad skatīsimies caur tautas folkloras bagāto mantojumu. Un zirgosimies arī – paskatīsimies uz sevi ar “zirga acīm”, pasmiesimies par sevi ar “zirga smiekliem”.

Tālās Gaujmalas bērnu un jauniešu folkloras kopas satiksies 2016.gada 26.februārī Kauguru kultūras namā.

Folkloras kopas “Pasaciņa” dalībnieki ciemos sagaidīs Ēveles pamatskolas folkloras kopu “Ēvele”, ”Sudmalīņas” no Valmieras 5.vidusskolas un bērnus no Jaunpiebalgas.

 Anita

Bērns mācās runāt ģimenē

Gads un pāri...

Šajā vecumā turpinās bērna attīstība visās izpausmēs – kustībā, socializācijā un valodā. Runas attīstībai svarīga:

- darbošanās ar abām rokām vienādi;
- abu roku plaukstas ir brīvas, tajās var ielikt akmentiņus, kastaņus. Plaukstas saspiež un atgrūž, vienlaicīgi kustina muti un saka – *mā! pā! bā! vā! fā!*;
- abu roku pirkstu kustības runas laikā ir saistītas ar lūpu, apakšžokļa un mēles kustībām. Runājot, bērns kustina pirkstus, knibina bikšu staras;
- mācās taisīt pirkstu vēdekli ar skatu uz leju, uz augšu, vingrinās rotaļas ar smiltīm, māliem;
- mācīt darboties pirkstiņam pa vienam – dažādās krāsās iemērc pa vienam pirkstiņam un spiež “zīmodziņus”. Tvert ar taisniem un “knaiblišu” tvērienā pirkstiem sīkus priekšmetus;
- rotaļas – dažādu priekšmetu salasīšana, birdināšana, satvert puķīšu rokturišus, darboties ar magnētiņiem.

Vecāki sagrupē priekšmetus, lai galotnes vārdiem būtu vienādas – tētīm, brālim, sunim.

Pieaugušie **nelieto** pamazināmās formas, piemēram, -ābolītis. Bērnam grūti saklausīt un izrunāt vārdu ar četrām zilbēm. Ja saka *ābols*, tad bērns atsaka *buļa*. 1. Sadzirdot vārdu *buļa* vecāki atkārtoti ar tādu sejas izteiksmi, intonāciju un iedrošinājumu, lai bērnam taptu skaidrs, ka tas ir ļoti labi, ka izteicis vārdu *buļa*.

2. Tētis saka: *ābols* (vārdu izrunā lēni un skaidri).

Bērnu runāt nemāca, bet veido ar viņu sarunu – dialogu, kurā bērns dzird (no tēva mutes), kā viņam sanāca un kā teica tētis.

Ja bērnam māca: Saki ...! Atkārtoti!, bērns centīsies sasprindzināt runas aparātu. Ar saspringušu runas aparātu bērns to nav spējīgs secībā iedarbināt un uzsākt runāt.

Dialogā ar bērnu:

- vecāku acis ir vienā līmenī ar bērna acīm;
 - vecāki sēž pretī, lai bērns redzētu mutes kustības.
- Jāatšķir troksni – mēles klakšķināšana, grabuļu grabināšana, lūpu čāpstināšana, melodiski skanošas rotaļlietas - no runas skaņām. Mūzikai ir sava loma bērna emocionālā audzināšanā:
- dziedāšana ir laba runas veicinātāja;
 - izdziedot patskaņus, bērns ilgāk var koncentrēties uz redzamo mutes stāvokli;
 - redz, kā ar atvērtu muti ievēl dziļāk elpu;
 - priedīgā vai skumīgā melodija, ritmu maiņa palīdz uztvert ne tikai intonāciju, bet saprast dziedātā saturu;
 - noturēt uzmanību.

Ja bērns savā runā galotnes lieto nepareizi, saka: *tete*, vecāki atbild: *tētis*.

Bērns netiek labots, tā iedrošinot bērnu runāšanai un uzturot dialogu ar viņu. Pēc bērna pateiktā vecāki

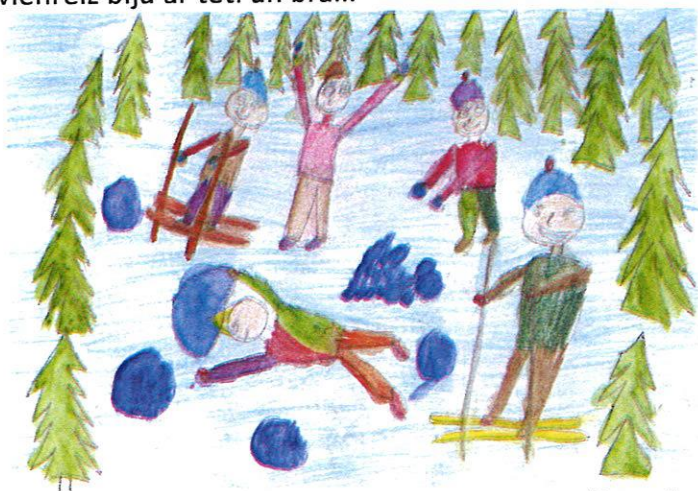
Alise /6.g.v./

Bērnudārza bērni spēlējas bērnudārza pagalmā. Vēl vienam sniegavīram veļam sniega bumbas. Kristiāns velk Markusu ragaviņās. Marta slēpo ar slēpēm. Viņa iemācījās slēpot un viņai sanāk tīri labi.

Kristers /5.g.v./

Pie manas mājas ir diķis un kalniņš. Ziemā mums ar brāļiem patīk braukt no kalna ar ragavām. Mēs sacenšamies, kurš tālāk aizslīdēs. Brāļa ragavām ir bremzes, bet man jābremzē ar kājām vai rokām. Tētīm patīk slēpot ar lielajām slēpēm un viņam nav bailes braukt no kalna. Opim patīk spēlēt hokeju. Viņš arī brauc skatīties Dinamo spēles Rīgā. Valmierā es arī vienreiz biju ar tēti un brāļiem.

Loreta /6.g.v./

Mēs ar ģimeni spēlējamies sniegā. Mamma un es slēpojam. Tētis cēla sniegavīru un nokrita. Manas māsas Santa un Antra taisa sniega pikas. Viņas pikosies.

SPECIĀLISTA SLEJA ❄️❄️❄️❄️

atkārto pareizo gramatisko formu – pieradina bērnu pie pareizas gramatiskās formas skanējuma.

Vecākiem pašiem jālieto pareizas gramatiskas formas!

Ja bērnam mēle aizbāzta aiz apakšlūpas vai saritināta pie apakšējiem priekšējiem zobiem, bērns nevar parunāt. Dažiem bērniem palīdz pakošļāt sulas salmiņu, citiem – marlītē iesietu veselīgu gardumiņu, cits varbūt paplakšķinās ar lūpām.

Runas apguvei svarīga ir plaukstas locītavas aplošana abos virzienos, kuras laikā rokai līdzī mēdz kustēties arī mēle. Ja mēle izbāžas no mutes, to var “atslēgt” no pirkstu darbībām, zem zoda bedrītē saudzīgi piespiežot ar pirkstu.

Bērns sāk saprast jēdzienus *tagad, tūliņ, nedaudz uzgaidi!*, jo uztver intonāciju un situācijas rituālu. Svarīgi runu ieviest ģērbšanās rituāla sastāvā, tas palīdzēs saprast bērnam jēdzienu darbībā – *zem, uz, pie, aiz, te, tur.*

Emociju dažādības pašas no sevis nerodas un pati no sevis nerodas arī runas vajadzība; paprasīsi, pateiks, bet pats bez emociju klātbūtnes runu neuzsāks. Bērns vēl neprot runāt, izteikt vārdos savas izjūtas, bet pēc viņa pozas, kustībām, žestiem sejas un acu izteiksmes var saprast, ko viņš domā. Kopā būšana ar sev tuvajiem palīdz gūt bērnam pozitīvas emocijas. ***Tajā neietilpst vecāku atrašanās bērnam blakus ar telefonu rokās vai darbojoties ar datoru jeb ziņu klausīšanās vieta.*** Nav svarīgi, kur notiek saruna ar bērnu: pastaigājoties dabā, braucot transportā, esot gultā, jebkur, kur iespējams ik pa laikam ieskatīties bērnam acīs. Saruna var risināties visur, lai bērnam emocionāli būtu interesanti.

Otrā gada runas uzdevumi

Bērns uzsāk staigāt, vēl tikai tipinot. Uz šīs nestabilitātes bērnam jāsāk darbināt runāšanas “iekārta”: elpošana, balsene, mīkstās aukslējas, apakšžoklis, mēle. Nestabils ķermenis rada spriedzi bērna runas aparāta visos līmeņos.

Otrā gada pamatzdevums – ***mazināt spriedzi bērna runas aparātā. Tad viņš varēs parunāt, būdams vertikālā stāvoklī, balstoties tikai uz divām mazām pēdīnām.***

Runas uzdevumi:

- veicināt runu pēc bērna paša iniciatīvas;
- veidot dialogu ar bērnu šīs iniciatīvas uzturēšanai.

Kā to panākt:

- attīstīt un pilnveidot lielo un mazo muskulīšu kustīgumu un to saskaņotu darbību;
- uzturēt bērnam saskarsmes vajadzību. Bez tās runas nebūs vispār, arī pēc bērna iniciatīvas nebūs. Bērnu nevar atstāt tikai “ar sevi”. Ja to atstāj bez ievēribas, bērns sāk runāt ar sevi t.i., ārpus situācijas un viņa rotaļām iezīmējas vienveidība, specializācija, piemēram, tikai ar mašīnītēm. Jo ilgāk atstāj vienveidīgumu, jo grūtāk viņu būs apmācīt;
- mudināt bērnu runāt, bet neradīt spriedzi runas aprātā.

SPECIĀLISTA SLEJA ❄️❄️❄️❄️

Šajā vecuma posmā bērns ir tikai tipinātājs, tāpēc izrunas precizitātei vērību nepievērš.

Svarīgi!

1. Vecāki sarunā ar bērnu izmanto tikai tos “vārdus”, zīlību salikumus, skaņas, kuras jau ir bērna vārdu krājumā.
2. Dialoga gaitā netiek izjaukta emocionālā gaisotne – bērns netiek mācīts.
3. Mācīšanās notiek dialoga beigās, kad vecāki nosauc “īstos vārdus”: *Ēdam ābolu!*
4. Runas saskarsmei ierastā rituāla gaitā neviens netraucē, **fonā neskan TV, neskan mūzika – notiek saruna ar bērnu!**
5. Sasniedzot divu gadu vecumu, bērns liek kopā divus vārdus, neievērojot gramatikas likumus, bet viņš runā viena vai divu vārdu teikumos. Piemēram: *ābaļa ammā!*

Ieteikums vecākiem

1. Runāt ar bērnu lēni, īsiem teikumiem, t.i., “negāzt” pār bērnu runas ūdens kritumu. Runāt viena vai divu vārdu teikumos, tos bērnam vieglāk atdarināt.
2. Pamudinājumus bērnam: *Saki paldies! u.c.* var teikt divas reizes. Bērns klusē. *Teiksim kopā paldies!* Bērns klusē. Iestājas vienvirziena dialogs. Pati mudināju, pati atbildēju *paldies* bērna vietā un iedevu kāroto mantu.

Iepazīstoties ar priekšmetiem, parādībām, dzīvo un nedzīvo dabu, jāpiesaista sajūtas – redzes, dzirdes, taustes, ožas un garšas. Svarīgi piesaistīt kustību. Kustību analizatoru aktivizēšana pastiprina redzes, dzirdes, ožas un garšas sajūtu uztveri.

Mācot spēlēties, svarīgi ir paplašināt vārdu krājumu, apgūt jaunus jēdzienus. Runa var būt vēl neskaidra, saprotama tikai savējiem, tomēr mazuļa “vārdnīca” kļūst arvien biežāka.

Rakstā izmantota A.Irbes, S.Lindenbergas atziņas no grāmatas “Bērns runāt mācās ģimenē”.

 Logopēde V.Ragēvičiūsa

✓ *Mazo Pasacēnu pirkstiņdarbi*

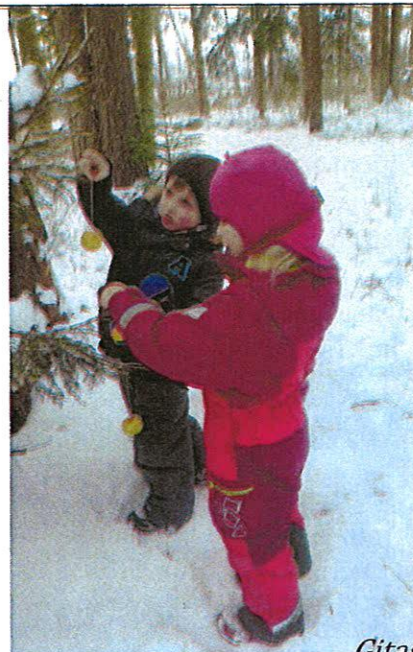

Inetas foto

- 😊 Raiens /4.g.v./ skaidro:
- Man tāds klepus, ka nervi netur!
- 😊 Gita pārrunā ar bērniem, kādēļ gan sniegu nebūtu vēlams ēst. Mikusam /4.g.v./ viss skaidrs:
- Tāpēc ka netīrs. Bet mēs tai vidus grupā ēdām!
- 😊 Notiek sarunas par vakara rituāliem. Raiens /4.g.v./ nokomentē:
- Man vakarā pasakas nelasa, jo mamma teica ka tās *bišķiņ* aizdzen miegu!
- 😊 Katei /6.g.v./ un Elzai /6.g.v./ mugurā vienādi kreklīņi. Meitenes paziņo:
- Mēs esam dvīnes!
- Ralfs /6.g.v./:
- Nu nemaz jūs *dvīnīgas* neesat. Jums nav vienādas sejas!
- 😊 Ilona un Alise /6.g.v./ kopīgi darbojas ar grāmatu. Grupiņā ienāk mūzikas skolotāja un Ilonai uzdod savu jautājumu.
Alise ļoti mīļi:
- Ieviņ, pagaidi, lūdzu. Man tagad ar audzinātāju jāstrādā!

„PASACIŅAS” darbiņi februārī

- ✓ **ABRAKADABRA** - iluzionistu apvienība ciemojas PII “Pasaciņa” pie vecāko grupu audzēkņiem
03.02.plkst. 15.20
- ✓ **Ķiplociņš pie Ziemassvētku vecīša** – RIKKO lelles
09.02.plkst.9.30
- ✓ **Ejam Metenī!** – sporta izpriecās 11.02.
- ✓ **Krāsainā nedēļa** no 15.02.-19.02.
• *sarkanā* pirmdiena
• *dzeltenā* otrdiena
• *zilā* trešdiena
• *zaļā* ceturtdiena
• *raibā* piektdiena
- ✓ **Viss raibs gar acīm griežas!** – rotaļu brīdis
19.02.plkst 10.00
- ✓ Pedagoģiskās padomes sēde 24.02.plkst.13.00
- ✓ **Klasiskās mūzikas koncerts** – uzstāsies mūzikas skolas audzēkņi
24.02.plkst 15.30
- ✓ **Zirgs un zirgošanās** – Tālās Gaujmalas bērnu un jauniešu folkloras kopas satiekas Beverīnas novadā
26.02.plkst.11.00

Gītas foto

*Nāk ziema saltajā gadskārtā –
Sniegbalti mirdzošā uzvalkā,
Man ziema patīk, man viņa laba,
Vai tiešām tik barga ir viņas daba?
Gan sniegi snieg un putina,
Gan sals aiz ausīm plucina,
Bet skatat, cik skaista nāk ziema pa āri,
Vai palājojot tai nedarāt pāri?*

(Rainis.)

DZIMŠANAS DIENĀ

MADARU GIRGENSONI	04.02.
IEVU CĪRULI	10.02.
ARVI GUTĀNU	14.02.
ROBERTU DUBROVSKI	17.02.
EDGARU GINTERU	28.02.

VĀRDA DIENĀ

DACI	06.02.
DĀRTU	06.02.
RIHARDU	07.02.
PAULU	10.02.
JANU	15.02.
KONSTANCI	17.02.
ZANI	19.02.
ADRIANU	22.02.

„PASACIŅAS” PALDIES ❄️❄️❄️

4.grupas **PALDIES:**

- *Arvja ģimenei* par eglīti un “runājošo” Ābeci
- *Jāzepa ģimenei* par pašu gatavotām, smaržīgām ziepēm, par puzzli.